

ΣΑΝ ΝΑ ΉΤΑΝ ΣΗΜΕΡΑ

ΕΠΕΤΕΙΟΙ: ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΑΡΑΝΟΜΗΣ ΔΙΑΚΙΝΗΣΗΣ ΤΟΥΣ, ΔΙΕΘΝΗΣ ΗΜΕΡΑ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΒΑΣΑΝΙΣΤΗΡΙΩΝ.

ΓΕΓΟΝΟΤΑ

1409: Ο κρητικός ιερωμένος Πέτρος Φιλάργης ανακηρύσσεται Πάπας με το όνομα Αλέξανδρος Ε', κατά τη διάρκεια του Μεγάλου Σχίσματος της Καθολικής Εκκλησίας. Σήμερα θεωρείται Αντιπάπας.

1896: Ανοίγει ο πρώτος κινηματογράφος στην ΗΠΑ. Το εισιτήριο κοστίζει 10 δολάρια.

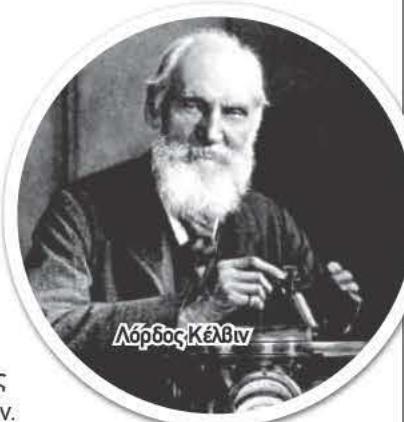
1913: Ο Ελληνικός Στρατός, μετά από διήμερο σκληρό αγώνα, εκδιώκει τους Βουλγάρους από την οροσειρά της Κερκίνης (Μπέλες) και κατέρχεται στην κοιλάδα της Στρώμνισσας. Το αντιτορπιλικό Δόξα, υπό τον Πλωτάρχη Κριεζή, και τα αναχνευτικά Πάνθηρ και Ιέρας εισπλέουν στο λιμάνι της Καθάλας και στη συνέχεια άγημα του Δόξα απελευθερώνει την πόλη.

1945: 50 κράτη υπογράφουν στο Σαν Φρανσίσκο τον καταστατικό χάρτη του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών. **1992:** Η Διάσκεψη Κορυφής της ΕΟΚ στη Λισαβόνα αποφασίζει να μην αναγνωρίσει τα Σκόπια με το όνομα Μακεδονία, αποδεχόμενη τις ελληνικές θέσεις - προτάσεις.

1993: Φτάνουν στην Αθήνα τα γιγάντια εξαρτήματα του μετροπόντικα «Ιάσονα» για τη διάνοιξη του μετρό.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

1824: Λόρδος Κέλβιν, βρετανός φυσικός, που εφύπει την ομώνυμη κλίμακα μέτρησης της θερμοκρασίας ($0^{\circ}C = -273,15^{\circ}K$). (Θαν. 17/12/1907)

1908: Σαλβαδόρ Αλιέντε, σοσιαλιστής πρόεδρος της Χιλής που σκοτώθηκε κατά τη διάρκεια πραξικοπήματος του στρατηγού Πινοτσέτ. (Θαν. 11/9/1973)

1924: Κώστας Αξελός φιλόσοφος και στοχαστής. (Θαν. 4/2/2010)

ΘΑΝΑΤΟΙ

363: Ιουλιανός ο Παραβάτης, αυτοκράτορας του Βυζαντίου, που προσπάθησε να επαναφέρει την αρχαία θρησκεία. (Γεν. 331)

1957: Μάλκολμ Λόουρι, άγγλος ποιητής και μυθιστοριογράφος (Κάτω από το Ηφαίστειο) (Γεν. 28/7/1909)

2008: Ευάγγελος Κοφιάπης καραγκιοζοπάκης, γνωστός ως «Βάγγος». (Γεν. 1922)

Κώστας Αξελός

(1924 – 2010)

Ελληνας στοχαστής και φιλόσοφος, με σπουδαία καριέρα στη Γαλλία. Γεννήθηκε στην Αθήνα στις 26 Ιουνίου 1924 από αστική οικογένεια. Ο πατέρας του ήταν γιατρός και η μητέρα του ανήκε στην παλιά αθηναϊκή οικογένεια Επροτάγαρου. Διδάχτηκε από παιδί γαλλικά και γερμανικά, ενώ στην εφηβεία του διάβασε τα κείμενα των Ηράκλειου, Πλάτωνα, Αριστοτέλη, Εμπεδοκλή, Μαρξ, Νίτσε, Ντοστογιέφοκι, και ποιητών όπως ο Ρεμπιώ, ο Ρίλκε και ο Χέλντερλιν.

Στα δεκαοχτώ του χρόνια γράφτηκε στη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών, ενώ παράλληλα εντάχθηκε στην Κομμουνιστική Νεολαία και, παρά τις διαφωνίες του, πήρε ενεργό μέρος στην Αντίσταση, υποστηρίζοντας ότι «ο πραγματικός κομμουνιστής πρέπει να κρατάει στο ένα χέρι το όπλο και στο άλλο τη βιβλία του Ρίλκε». Το 1944, στα Δεκεμβριανά, έζησε εικονική εκτέλεση στα κραυγάρια της Ασφάλειας, φυλακίστηκε σε στρατόπεδο και τελικά απέδρασε.

Στα τέλη του 1945, με τη βοήθεια του Οκτάβιου Μερλέ (διευθυντή τότε του Γαλλικού Ινστιτούτου στην Αθήνα) επιβιβάστηκε στο θρυλικό πλέον πλοίο Ματαρόα μαζί με τον Κορνίλιο Καστοριάδη, τον Κώστα Παπαϊωάννου, τον Κωνσταντίνο Βυζάντιο, τη Μικέα Κρανάκη, τον Κώστα Κουλεντιανό, τον Νίκο Σβορώνο και άλλους, με προορισμό το Παρίσιο. Λίγο διάστημα μετά την αναχώρησή του, καταδικάστηκε ερήμων σε θάνατο από στρατικείο. Το 1946 εγκατέλειψε τις γραμμές του ΚΚΕ. Ο Κώστας Αξελός σπούδασε φιλοσοφία στη Σορβόνη, όπου και δίδαξε (1962-1973), αλλά δεν έγινε ποτέ καθηγητής, θεωρώντας «ότι το πανεπιστήμιο δεν είναι χώρος ριζικής σκέψης». Από το 1950 έως το 1957 εργάστηκε στο Εθνικό Κέντρο Έρευνας, όπου επεξεργάστηκε τις δύο διδακτορικές διατριβές του: Ο Ηράκλειος και Ο Φιλόσοφος και Ο Μαρξ στοχαστής της τεχνικής, τις οποίες υπέβαλε στη Σορβόνη. Το 1952 κυκλοφόρησε το πρώτο βιβλίο Φιλοσοφικές Δοκιμές και μάλιστα στα ελληνικά από τις εκδόσεις Παπαζήση.

Σε μία συνέντευξή του στο περιοδικό Περίπλους (1990) αναφέρθηκε στην ενασχόληση του με τη φιλοσοφία: «Ορισμένα διαβάσματα λογοτεχνικά, δεν θα αναφέρω πολλά ονόματα, θα αναφέρω μόνο τα μυθιστορίματα του Νικού Ιδίως, όσο μπορεί να τα καταλάβει ένας έφηβος, ορισμένα μαθήματα στο Γυμνασίο, με οδηγίουσαν να καταλάβω ότι υπάρχει διάσταση της σκέψης, της αρθρωμένης σκέψης, που καλείται εδώ και 2.500 χρόνια φιλοσοφία. Και μετά άρχιζα να οπουδάζω συστηματικά τη φιλοσοφία και μετά δίδαξα επί σειρά χρόνων στη Σορβόνη και συγχρόνως έγραφα, γιατί η φιλοσοφία είναι κάτι που λέ-

γεται και γράφεται, γίνεται μέσα από τον διάλογο και τη γραφή και πηγαίνωντα με τον αναγνώστη».

Γενικά, η ζωή του κινήθηκε στον ιδιωτικό χώρο, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι δεν έπαιρνε θέση πάνω στα κρίσιμα ζητήματα της ανθρώπινης ύπαρξης και του κόσμου. Μία από τις ελάχιστες δημόσιες δραστηριότητές του ήταν αρχισυνταξία του πρωτοποριακού τότε περιοδικού Arguments (Επικειρήματα) την περίοδο 1956-1962, ενώ ίδρυσε και δημόσιες την ομώνυμη φιλοσοφική σερία στις Editions de Minuit (Εκδόσεις του Μεσονυκτίου), όπου εκδόθηκαν επίσης και τα περισσότερα από τα βιβλία του. Στη σειρά αυτή βρήκαν καταφύγιο οι φιλοσοφική σκέψη, η ιστορία, η οικονομία, η πολιτική, η ψυχολογία, η ψυχιατρική, η γλώσσα και οι τέχνες.

Πασίγνωστη είναι η διένεξη του με τον Zav Pol Sartr, τον οποίο εγκαλούσε για μη πρωτότυπη σκέψη και έκθεση παλαιότερων φιλοσοφικών ιδεών. Ο Sartr με τη σειρά του τον καπγορούσε επειδή είχε εγκαταλείψει τον κομμουνισμό.

Εξέδωσε είκοσι τέσσερα βιβλία και πλήθος κειμένων (γαλλικά, ελληνικά και γερμανικά) που μεταφράστηκαν σε δεκάδες γλώσσες.

Στις 14 Απριλίου 2000, αναγορεύθηκε επίτιμος διδάκτωρ Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και στις 5 Μαρτίου 2009 διδάκτωρ φιλοσοφίας από το Αριστοτελείο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. Αυτή ήταν η τελευταία του επίσκεψη στην Ελλάδα.

Τον Απρίλιο του 2009 κυκλοφόρησε στη Γαλλία από τις εκδόσεις Les Belles Lettres το καινούργιο βιβλίο του, με τίτλο Αυτό που επέρχεται και πρόσφατα από τις εκδόσεις Νεφέλη το έργο Το άνοιγμα στο επερχόμενο και το αίνιγμα της Τέχνης. Ο Κώστας Αξελός πέθανε στις 4 Φεβρουαρίου 2010 στο Παρίσι, σε πλικά 86 ετών.

ΤΙ ΓΡΑΦΟΥΝ ΟΙ ΆΛΛΟΙ...

Ένα καζίνο, ρε παιδιά

Χρήστος Χαραλάμπους

ΤΑ είδαμε να ξεφυτρώνουν σαν μανιτάρια, ακόμα και στις πιο απόμερες συνοικίες, ακόμα και απέναντι από σχολεία, γεγονός που είχε προκαλέσει σε κάποιες περιπτώσεις και έντονες διαμαρτυρίες. Μέσα σε λιγότερο από έναν χρόνο, έφτασαν να συναγωνίζονται -αριθμητικά- τα εμπορικά καταστήματα.

Ο κάθε αεριτζής έγινε επιχειρηματίας πρώτης... Χρυσές δουλειές και Βάλε... Ο λόγος, για όσους δεν έχουν καταλάβει, για τον πλεκτρονικό τζόγο.

Καζίνα και καζινάκια είχε γεμίσει η ελεύθερη Κύπρος και ο κάθε εκούμενος, αλλά

και ο κάθε πικραμένος φτωχός, έτρεχε νυχτημερόν και σε καθημερινή βάση να δοκιμάσει την τύχη του... να θγάλει λεφτά, εύκολα, γρήγορα και διασκεδαστικά...

Αμ δε, όμως. Εκείνη να δεις λεφτά και σπίτια και χωράφια που ξέθηκαν. Οικογένειες διαλύθηκαν, ενώ κάποιοι οδηγήθηκαν σε εγκληματικές πράξεις προκειμένου να παίζουν ή να ξοφλήσουν οφειλές.

Ωσπου, εν μία νυκτί, λειτούργησε ο νόμος και, το ένα μετά το άλλο, καζίνα και καζινάκια έβαλαν λουκέτο. Ο παράνομος τζόγος όμως δεν εξέλειπε.

Οι επιτήδειοι, επινοητικοί όπως πάντα, μετέφεραν τις δραστηριότητες τους αλλού... σε διαμερίσματα, σε σπίτια ακόμα και σε καμουφλαρισμένα επαγγελματικά υποστατικά,

Ό ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ